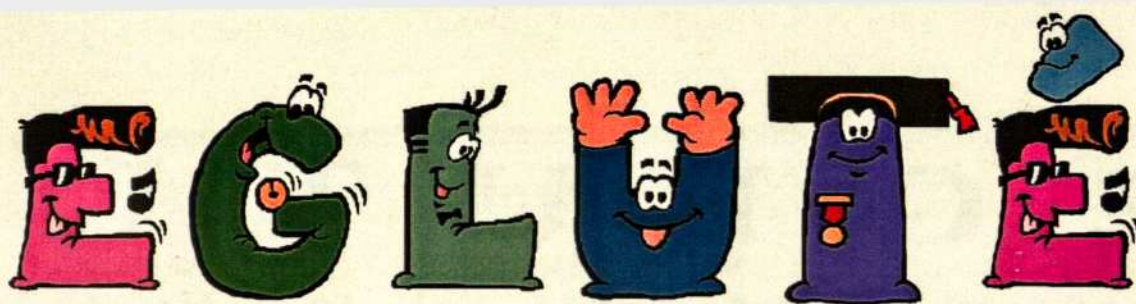

BIRŽELIS * 1999 * JUNE

VOL 50/NR.6

EG L U T Ė

BIRŽELIS / JUNE / 1999 Vol. 50 / Nr. 6

TURINYS

- 1 TĖTEI, *Danutė Lipčiūtė*
- 2 TĖVELI, AŠ TAVE MYLIU, *Jonas Lapašinskas*
- 3 IŠ ISTORIJOS LOBYNO
- 10 SENELIUI, *Edvardas Drėg*
- 11 IŠ TAUTOSAKOS LOBYNO
- 13 SNIEGENA IR PARTIZANAS, *Rimantas Žilevičius*
- 18 LIETUVIŲ KALBOS SKYRELIS
- 20 VYTUKO IŠDAIGOS, *A. Karosaitė*
- 21 SENUTĖLĖ ISTORIJA, *Iveta Martinaitytė*
- 23 KODĖL ZUIKIO UODEGYTĖ TRUMPA, *Kostas Bareikis*
- 24 MŪSŲ KŪRYBA
- 28 TIKIU
- 29 MIELAS SENELIS, *Martynas Vainilaitis*
- 30 GALVOSŪKIAI
- 32 JUOKŲ MAIŠELIS
- 33 MANO KNYGELĖS, *Justinas Marcinkevičius*
- 34 DĖKOJAME MŪSŲ RĖMĖJAMS

Viršeliai: vaikų piešiniai

EGLUTĖ: mėnesinis lietuviškas laikraštėlis vaikams užsienyje. Išėina 10 numerių per metus: prenumerata – 15 US dol., (Lietuvą ir kitus kraštus – 20 US dol. Atsiųstą medžiagą redakcija taiso ir tvarko savo nuožiūra.

REDAKCIJA: 13648 Kickapoo Trail, Lockport, IL 60441

LEIDŽIA: JAV LB Švietimo Taryba

REDAKTORĖ: Regina Kučienė

TECHNINĖ REDAKTORĖ: Audronė Norušienė

ADMINISTRATORIUS: Viktoras Kučas

13648 Kickapoo Trail, Lockport, IL 60441

Tel. (708) 301-6410; Fax: (708) 301-6410

EGLUTĖ (USPS 169-200) a magazine for children in the Lithuanian language. Published monthly except July and August. Yearly subscription \$15.00, single copy \$1.50, to Lithuania and other countries, \$20.00 (USA currency). Published by Lithuanian Educational Council of the USA, Inc., 13648 Kickapoo Trail, Lockport, IL 60441. Second class postage paid at Lockport, IL 60441. Postmaster send address corrections to: EGLUTE, Lithuanian Educational Council of the USA Inc., 13648 Kickapoo Trail, Lockport, IL 60441.

Printed by Ričardo spaustuvė, Palos Hills, IL 60465

TÈTEI

Danutė Lipčiūtė

*Esi man draugas pastovus,
Tėte mano – geriausias!
Kai tik grėsia pavojus –
Prie tavęs bėgu glaustis skubiausia.*

*Kantriai tu mane mokai,
Drąsini, skatini bręsti
Ir visos kliūtys – tik juokas,
Būnant su Tavimi, esti.*

*Tau būti džiaugsmas aš noriu,
Tavęs neapvilt niekada,
Lietuviu užaugti padoriu,
Dievulį mylėt visada...
Būt viskuo panašus į tave*

TÈVELI, AŠ TAVE MYLIU

*Aria lauką mano tėtis –
Oi, kaip noriu jam padėti.
— Leisk nors kartą, mielas tėti,
Man prie vairo pasėdėti...
— Neskubėk, – pasakė tėtis, —
Tau dar reikia paūgėti.
Kai paaugsi, – kitą kartą —
Jau galėsi lauką arti...*

Jonas Lapašinskas

Tėvo ir motinos visados švelnios rankos.
Vaikas seka tėvo taką.
Už tėvo galvos vaiko nė plaukas nenukrinta.

TÈVO DIENA

Neseniai šventėme Motinos dieną. Šį mėnesį yra švenčiama Tėvo diena. Abu tėvai ir vaikai sudaro šeimą. Nepilna šeima, jei kurio nors trūksta. Tėvo iš šeimos išskirti negalima, jo vaidmuo šeimoje yra svarbus. Tėvas myli savo šeimą ir ja rūpinasi, tad neužmirškite pasveikinti savo tėvelį. Aš manau, kad mano tie žodžiai nereikalingi. Kai skaitysite šį straipsnį, jau visi būsite pasveikinę ir dovanėlę įteikę. Tėvelį reikia mylėti kiekvieną dieną per ištisus metus. Jis dirba sunkiai, kad jums būtų geresnis gyvenimas. Pasimelskite į Dievulį, kad tėveliui nepritrūktų jėgų jums besirūpinant.

Juozas Plačas

IŠ ISTORIJOS LOBYNO

Liškiava

Romas Sadauskas

Šitas kalnas – tai vienos mįslės.

Ligi šiolei tebesiginčijama net ir dėl to, iš kur kilo šio kalno, pilies ir miestelio pavadinimas. Liškiava... Keistas žodis, ar ne? Ilgai buvo tvirtinta, girdi, kadaise karalius Jogaila šią vietovę padovanojęs Kęstučio žudikui Liškai Žybintui, nuo kurio ir kilo Liškiavos pavadinimas. Tačiau apie tokią dovaną kunigaikščio žudikui jokie istoriniai popieriai neužsimena, tai greičiausiai ji bus sugalvota. Be to, netoliese tyvuliuoja Liškiavio ežeras, iš jo išbėga Liškiavos (arba Krūčiaus) upelis, o ežerai ir upės yra senesnės už visus kunigaikščius bei jų žudikus, tai ir Liškiavos vietovardis bus duotas žmonių kur kas anksčiau. Bene jotvingiai, patys ilgainiui išnykę kaip sapnas, šį žodį paliko visiems laikams? – o mes net nežinome, ką jis reiškia.

Kupinas paslapčių ir pats Liškiavos kalnas, dievažin, kada ir kaip piliakalniu patapęs. Gal jokie kito taip nekasinėjo archeologai, lydimi kitų specialybių istorikų, ir vis ką nors netikėta iškapstydavo, ką nors naujo sužinodavo. Įrodyta, kad neįžiūrimoje senovėje kokie trys šimtmečiai prieš Kristaus gimimą, čia jau gyventa. Tai ir buvo minėtoji jotvingių gentis, sprendžiant iš iškasenų, vertusis žemdirbyste, žvejyba, rinkusi uogas ir grybus aplinkiniuose miškuose. Kaip ir kodėl ji išnyko, tiksliai nežinoma. Matyt, priešai savo juodą darbą padarė atsibastę iš rytų arba vakarų. Taip ir dingo istorijos sietuvoje ši menkai pažįstama mūsų giminė, savo pėdsakus palikusi tik vienu kitu žodžiu ir kuklių

įkapių radiniais.

Ant paslaptingo kalno ir pilis paslaptinga iškilo. Ne šiaip sau Krėvė padavimą apie Liškiavos senovę pradeda taip: „Keista buvo Liškiavos pilis, keisti gyveno joje žmonės. Kas ten jodavo, kas ten eidavo, pamatę aukštus pilies kuorus traukdavo šalin..." Galim rašytoju tikėti, galim netikėti, tačiau Krėvė turėjo teisę apie Liškiavos pilį rašyti taip, kaip jis pats įsivaizdavo. Mat šį padavimą kuriant net ir istorikų apie Liškiavos pilį daugiau prispėliota buvo, negu tikro pasakytą. Daugiau aiškumo atsirado po 1962 metų archeologinių kasinėjimų. Tapo aišku, kad šią pilį pradėta statyti Vytauto laikais, dar iki Žalgirio mūšio. Tačiau statyba kažkodėl nutrūko, ir pilis liko neužbaigta. Galbūt po Žalgirio, į šipulius sudaužius kryžiuočių kariuomenę, neliko priešų, kurie galėtų net čia atsidanginti, todėl gynybinės pilies nereikėjo. Liko tik pamatai ir bokštas, kuris dabar atstatytas smalsioms akims paganyti ir apie senovinę Lietuvą pagalvoti. Beje, Liškiavos pilis rėsta iš tokių didelių akmenų, kad galva neišneša, kaip juos čia atbogindavo ir dar į kalną užritindavo. Iš to ir legendų visokiausių kilo: esą Liškiavos pilį statyti padėjo milžinas, vardu Gailiūnas. Girdi, ir Gailiūnų kaimas,

esantis visai netoliese, gavo iš to pavadinimą. Žodžiu, legendų čia esama tiek, kad ant ilgiausios virvės nesuvers.

Maža to, bekasinėjant kitą, šalimais stūksantį kiek žemesnį kalną, užtikta vėl kažgi kokios, dar senesnio statinio liekanos. Spėjama, – taigi ir vėl spėjama, jog čia būta kitos dar ankstesnės tvirtovės. O gal, kaip spėjo profesorius Česlovas Kudaba, „gal Liškiavą iš tikrųjų 1381 metais Vygando kronikoje minimi kryžiuočiai, išsivedę iš čia 3000 belaisvių“.

Liškiavos istorija įdomi ne tik piliakalnių ir pilių paslaptimis, bet ir senu vienuolynu bei greta XVIII amžiuje pastatyta nepaprastai dailia bažnyčia.

XVII amžiuje Liškiava teko naujam savininkui Kosilai, kuris, atgailaudamas dėl savo nuodėmingo gyvenimo, prieš mirtį šią valdą užrašė tėvams dominikonams, pažadėjusiems jam Dievo užtarimą. Iš pradžių Kosilos artimieji su tuo nesutiko, buvo ilgai ir smarkiai kivirčijamasi. Vienuoliams net teko naktį bėgti iš Liškiavos nuo ginkluotų kosiliškių, pusnuogiams plaukti per Nemuną. Vis dėlto jie Liškiavoje vėliau įsitvirtino ir išbuvo čia daugiau kaip šimtą metų. Ant gretimo kalno prie Nemuno vienuoliai pastatė gražius bažnyčios ir vienuolyno rūmus, tebestovinčius iki šiol. Vienuoliai nebuvo geri aplinkiniams gyventojams, juos engė ir visaip skriaudė. Ricieliuose ir kituose kaimuose net ant laužo yra sudeginę žmonių, apkaltinę juos raganavimu. Pasak išlikusių užrašų, žmoneliai „...nusižengdavo net ir tuo, kad užsilinksminę kartais imdavo verkti“.

1836 - 1852 metais Liškiavos vienuolynas garsėjo kunigų kalėjimu. Čia kalėdavo kunigai, abejoję Dievo buvimu, nusigėrę, įvykdę žmogžudystes, ir kitokie sunkūs nusikaltėliai. Dauguma jų tenai girtaudavo, kortuodavo, o ne vienas nusižudydavo. Žodžiu, nebuvo ramybės aplinkui, prosenelių pasakojimai šiurpina iki šiol. Kai tą

kalėjimą uždare ir likusius kalinius reikėjo išvežti kitur, niekas iš Liškiavos žmonių nenorėjo skolinti arklių, bijodami, kad pakeliui neatimtų.

Tos šiurpios praeities vienuolyne veikė Liškiavos vidurinė mokykla. Išliko požemiai, kraupios celės, tamsios kameros, viena net su įtaisu maistui paduoti neįleidžiant vidun šviesos. Bet šie tolimos praeities šešėliai jau nieko negąsdina, nei ekskursantų, kurie čia mėgsta lankytis ir tų istorijų klausosi išpūtę ausis, nei Liškiavos vaikų, Atvirkščiai, Liškiavos vaikai labai žingeidūs ir nori apie savo tėviškę kuo daugiau žinoti. Per tai ne vienas ilgainiui net mokslo vyru tapo. Antai Markelevičių Juozukas, taip pat šią mokyklą baigęs, išėjo į archeologus, surengė čia ekspediciją ir mokykloje rodė žmonėms, ką rado aplinkiniuose piliakalniuose. Ne vieną spėjimą apie Liškiavą jis patvirtino arba paneigė, tai, ką neteisingai teigė kiti mokslininkai. Pavyzdžiui, buvo vis rašoma, kad kauburiai, nuo pilies kalno paprasta akimi įžiūrimi, yra pilkapiai, senoviška laidojimo vieta. O ištyrus paaiškėjo, jog tai – viso labo žemyninės smėlio kopos, vėjo supūstos apie tenai kažkada stovėjusius medžius. Kiekvieniame tokiam tariamajame kape archeologai rado palaidotą tolimųjų laikų pušies kelmą, kuris prisigėręs sakų net nesupuvo po smėliu.

Trumpai kalbant, žiloji Liškiavos senovė jau išaugino ne vieną savo praeities tyrinėtoją. Ir ne vieną dar išaugins, nes pasaulio paslaptys nesibaigia. Vakarykštė diena, žiūrėk, virsta istorija, žadinančia žmonių smalsumą, o nereikia nė sakyti, kad smalsiausi žmonės yra vaikai.

Antai šį pavasarį, sėdint ant Liškiavos piliakalnio, kur buvęs nebuvęs prisigretino kažkoks Zuika Padūkėlis verpetuotu pakaušiu ir pagrasino, kad už litą jis perplauks Nemuną, o už antrą parplauks atgal.

— Duosiu litą, tik tu neplauk! – paprašiau padūkėlio. — Vanduo Nemune dar ne visai sušilęs, be to, dar nenuslūgęs, pilna pavojingų

verpetų, kaip ir tavo viršugalvyje.

— Taip, čia plaukti pavojinga, – sutiko berniukas. — Senelis pasakojo, kaip nuskendo jo draugas partizanas, persekiojamas sribų.

Mudu sulygome, kad už pinigą rizikuoti neverta, tas partizanas irgi ne dėl pinigų paaukojo gyvybę, o dėl tėvynės laisvės. Niekur kitur, kaip nuo šio kalno, ji atsiveria taip gražiai ir didingai: aukštas dangus, nuo akiračio iki akiračio siūruojantys Dzūkijos šilai, na, ir Nemuno juosta, švytinti saulėje tarsi pamestas milžino kalavijas. Žiūrėk neatsižiūrėdamas, dairykis neatsidairydamas. Tik čia pat gimusiam ir beaugančiam mano bičiuliui visa tai buvo nenuaujienu. Jis nenustygo kailyje, pasiškėdamas svaiddė į Nemuną akmenukus.

Mudu sutarėm, kad svarbu kas atsitinka ir neišnyksta. Pavyzdžiui, Nemunas – amžius sau teka, srovena, į laiką nekreipdamas dėmesio. Sėskis į laivą ir kaip pernai arba prieš tūkstantį metų po kokios valandos išvysi Merkinę, kur ant piliakalnio mums susitikti bus lemta jau kitą sykį.

Rečiau vartojami žodžiai

<i>tyvuliuoti</i>	–	<i>judėti vandens paviršiumi</i>
<i>kupinas</i>	–	<i>pilnas vandens</i>
<i>sietuvoje</i>	–	<i>gilioje upės ar ežero vietoje</i>
<i>atsidangenti</i>	–	<i>atsirasti</i>
<i>rėstas</i>	–	<i>statytas</i>
<i>kivirčyti</i>	–	<i>ginčytis, bartis</i>
<i>engė</i>	–	<i>skriaudė, kamavo</i>
<i>kauburas</i>	–	<i>viršukalnė, kupstelis</i>
<i>sulygome</i>	–	<i>sutarėme, suderinome</i>
<i>nenustygo</i>	–	<i>nesusivaldė, nenurimo</i>

BAISUSIS BIRŽELIS

*Žydintį birželio rytą
Trempė vieškelį maskoliai –
Ir nuplėšė baltą Vytį...
Ir pavergė laisvą brolių.*

Balė Vaivorytė

Lietuvoje birželio mėnuo yra nepaprastai gražus! Viskas žaliuoja, žydi. Paukštelių čiulbesys, bitelių dūzgimas ir įvairūs kiti garsai pripildo orą. Visus, tiek mažus, tiek didelius, gamta vilioja vilioja.

Todėl keistai skamba pavadinimas „Baisusis birželis“. Lietuvių tautai tas gražusis birželis primena skaudžius, baisius įvykius. Todėl ir tokį vardą jis gavo.

1940 metais birželio mėnesio 15 dieną rusai komunistai pavergė Lietuvą. Jie pradėjo įvesti savo tvarką, pradėjo naikinti viską, kas lietuviška, kas lietuviams buvo brangu. Įvairiais būdais stengėsi Lietuvą suraudoninti.

Bet lietuviai nenorėjo pripažinti svetimų valdovų, jie gynė savo teises. Nepatiko rusams, kad lietuviai neklausė jų valios. Ir jie sumanė baisų dalyką.

1941 metais birželio 13-14 dienomis jie suėmė ir išvežė į Sibiro taigas ir Azijos dykumas apie 40,000 lietuvių. Jie nežiūrėjo, ar jaunas, ar senas, ar mažas, ar didelis. Ką rado iš šeimos, visus ėmė, grūdo į sunkvežimius ir vežė į geležinkelio stotis. Ten juos sugrūdo į gyvulinius vagonus, užkalė ir taip vežė į Rusijos gilumą. Daug šeimų buvo atskirta: vaikai nerado tėvų, tėvai vaikų, žmonos vyrų, vyrai žmonių.

Tai buvo labai baisios dienos. Jūs, vaikučiai, viso to nematėte, jums tai yra istorija. Bet daugumai jūsų tėvelių tai buvo žiaurus pergyvenimas. Ir iš jūsų tėvelių yra daug išdraskytų šeimų, kurių brolius ar seseris, vyrą ar žmoną, tetą ar dėdę, močiutę ar senelį išvežė į Sibirą.

Štai kodėl mums, lietuviams, birželis yra „Baisusis birželis“.

Rečiau vartojami žodžiai

<i>trempė</i>	–	<i>mindžiojo</i>
<i>maskoliai</i>	–	<i>rusų kariai</i>
<i>pavergė</i>	–	<i>paėmė į nelaisvę, užėmė</i>
<i>vilioja</i>	–	<i>šaukia</i>
<i>valios: valia</i>	–	<i>galėjimas ką nors padaryti (will)</i>
<i>taigos: taiga</i>	–	<i>didelis spygliuotas miškas</i>
<i>dykumos: dykuma</i>	–	<i>neapgyventas žemės plotas (desert)</i>
<i>vergų: vergas</i>	–	<i>belaisvis (slave)</i>

* * * * *

PELYTĖ

Kazys Jakubėnas

Ar jūs žinot

Tą dainelę,

Kaip kačiukas

Vijo pelę?

Ta pelytė

Tuoj po šluota

Ir dainelė

Sudainuota.

SENELIUI

Edvardas Drėg

*Seneli mielas, o seneli,
Tu paukščio giesmę sutinki,
Žinai, ką gimtas žodis gali,
Kai pasaką vaikams seki...*

Priedainis.

*Keliauk ilgai, darbštus seneli,
Kartu su savo laime ir vargais,
O mes dainuosim daug dainelių
Vaikystei lekiant pasakų žirgais!*

*Seneli mielas, daug patyręs
Margam gyvenimo kely,
Džiaugies, kad žavi lankos, girios,
Ir kad vaikus priglaust gali...*

Priedainis.

*Seneli mielas, žemė žydi
Kasmet po šalčių ir ledų,
O tau už dosnią, gerą širdį
Dėkosim bet kuriuo metu!*

IŠ TAUTOSAKOS LOBYNO

JONINĖS

Joninės švenčiamos švento Jono šventėje, birželio 24 dieną. Tai viena iš linksmiausių vasaros švenčių. Tada gamta yra pačiame savo gražume. Darželiai ir pievos pasipuošia įvairiaspalvėmis gėlėmis. Viskas žaliuoja ir žydi. Soduose ir miškuose skamba paukščių balsai. Per Jonines yra ilgiausia metų diena ir trumpiausia naktis. Mat, saulė tada yra aukščiausiai pakilus. Po Joninių ji kasdien pradeda slinkti žemyn, ir dienos trumpėja.

Seniau Lietuvoje švento Jono naktis buvo laikoma ypatinga, pilna burtų naktimi. Tikėjo, kad tą naktį siausdavo raganos ir kitos piktos dvasios. Jos norėdavo pakenkti žmonėms, gyvuliams ir augalams. Todėl ant kalnų ir kalnelių ir bendrai ant aukštesnių vietų uždegdavo laužus. Ant ilgų lazdų iškeldavo degančias smalines statines, ar senus ratus, kad ugnys toli matytųsi. Žmonės tikėjo, kad tos Joninių ugnys, apšviesdamos laukus ir pievas, apsaugoja derlių nuo visokių raganų užbūrimų ir kitų pavojų. Dėl to laužų anglis ir pelenus išmėtydavo ir išbarstydavo po laukus ir pievas, kad apsaugotų derlių. Joninių rytą ūkininkai neleisdavo karvių į lauką, kol rasa nukrisdavo, nes tikėjo, kad raganos gali atimti karvėms pieną.

Joninių naktį žmonės, o ypač jaunimas, nemiegodavo visą naktį. Dainuodavo, šokdavo apie laužą, šokinėdavo per laužo ugnį, nes tikėjo, kad nuo to bus sveiki. Taip pat maudydavosi upėse, nes tikėjo, kad

Joninių naktį vanduo turi gydomosios galios. Darydavo visokius būrimus, norėdami atspėti ateitį.

Taip pat Joninių išvakarėse rinkdavo vaistingas žoles. Po Joninių nakties jos netekdavo savo gydomosios galios, nes raganos tą naktį jas sugadindavo.

* * * * *

Lietuvių sakmė

Paparčio žiedas

Piemenukas ganė karves ir vieną praganę. Tą piemenuką išvarė naktį ieškoti karvės. Buvo švento Jono naktis. Piemenukui pasitaikė eiti per paparčius. Ir įkrito į vyželę paparčio žiedas – jis tuoj sužinojo, kur yra praganyta karvė.

Nuo to laiko piemenukas viską žinodavo.

Sniegena ir partizanas

Rimantas Žilevičius

Tą saulėtą birželio pavakarę miško sparnuočius išgąsdino šūviai – tai miško broliai partizanai susikovė su raudonaisiais atėjūnais. Sulėkė vanagų neprietelių devynios galybės. Bet nepasisekė jiems palaužti partizanų. Kovėsi lietuviai vyras prie vyro. Saulei leidžiantis išblaškyti okupantai, lyg vilkai laižydami savo žaizdas, išnešė kudašių, svetimšališkai keiksnodami.

O miško brolių akyse degė džiaugsmas – laimėtos dar vienerios kautynės.

Deja, ne visi vyrai sugrižo. Girios tankumyne, po užsižiebusiom žvaigždėm, tyliai merdėjo jaunas partizanas. Po galva ginklą pasidėjęs, samanų patalą pasiklojęs, balta migla užsiklojęs.

Saulei patekėjus, mirštantį karį pirmoji pastebėjo šarka.

— Ei, šen, šen! Žmogus po egle!

Šarkos tarškėjimą išgirdo juodvarnis. Jis atskrido į artimiausią ažuolą ir apžvelgė aikštelę, kur merdėjo kovotojas už Tėvynės laisvę.

— Kas per dyvai? Guli žmogus ir nesikelia...

Orusis juodašvarkis iš priekinės kišenėlės išsiėmė akinius, o iš pasparnės – knygą „Kaip elgtis miške“. Suradęs pastraipą „Žmonės girioje“, garsiai perskaitė:

— Nešūkauti, nelaužyti medelių, nemėtyti nuorūkų, negulinėti... Kar! – piktai kranktelėjo paukštis ir paskelbė, jog su šiuo žmogumi nedraugausi, nes jis nesilaiko elgesio miške taisyklių. Varnas nežinojo, jog kartais žmogui lieka tik viena taisyklė – garbingas atsisveikinimas išeinant...

Išgirdusi juodvarnio postringavimus, atskubėjo gervė. Ji buvo gailestingos širdies ir, pribėgusi prie sužeisto kario, ėmė žingsniais matuoti nuotolį iki upės.

— Vienas, du, trys... penki... dvidešimt, – skaičiavo gervė. Ji žinojo, kad upe plaukia laivai, o laivuose – žmonės, kurie galėtų pagelbėti kariui.

Kai gervelė pasiekė upę, pakilo saulė, pabudo miškas. Viskas aplinkui pradėjo ūžti, gausti, kleketuoti. Tačiau mirtinai sužeistas partizanas jau beveik negirdėjo šio gražaus koncerto.

Staiga jį pamatė mažas paukštelis juoda kepuraitė, su mažu auksiniu laikrodėliu po kaklu ir baltutėlaičiais marškiniais. Tai buvo sniegena – tylus ir gražus paukštelis. Pamačiusi jaunąjį miško brolių, ji nepuolė triukšmauti kaip šarka patarška ar visų taisyklių žinovas juodvarnis.

Sniegenėlė nusileido ant kario krūtinės ir išvydo krauju nudažytą jo apdarą.

— Kas tau? – tyliai paklausė.

— Kliūdė stribo kulka...

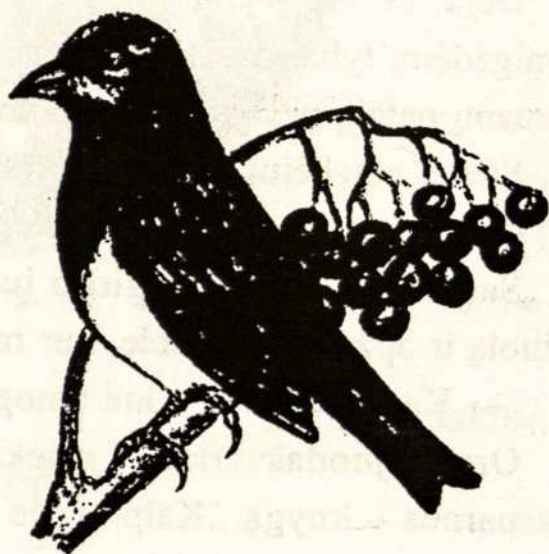
Sniegenai labai pagailo kario ir ji visu savo kūneliu prisispaudė prie kraujuojančios žaizdos. Tačiau kraujas nesiliovė sunktis, ir baltieji sniegenos marškinėliai tuoj nusidažė partizano krauju.

Kai vėl įsižiebė žvaigždės, miško brolis paskutinį kartą pravėrė lūpas:

— Ačiū tau, mažasis paukštelė.

Aš jau jus palieku, o tu nešiok mano krauju nudažytus marškinėlius ir visiems lietuviams primink išėjusį miško brolių.

Nuo to laiko sniegena ir dėvi raudonus marškinėlius. O kad daugiau niekada nematytų neregėtų, kaip vasaros gražume už Tėvynę jauni vyrai žūsta, vasaroti išskrenda toli į šiaurę.

Sniegena

Irenos Jagėlienės piešinys

SEKMINĖS

Sekminės, krikščioniškame pasaulyje švenčiama, Šventosios Dvasios atsiuntimo šventė. Senovės lietuviai, dar būdami pagonys, tuo metų laiku švėsdavo pavasario ir žalumynų šventę, kurios daug papročių perkelta į dabartinės Sekminės. Iš tikrųjų ne vienoje lietuvių šventėje gražiai susipynę senieji – pagoniškieji ir naujesnieji – krikščioniškieji šventimo būdai. Jie tarp savęs nesivaržo, vieni kitiems nekliudo, bet sukuria labai turingas ir gražias tradicijas, kurios puošia tautos veidą.

Sekminių augalas – jaunas, žalias, kvepiantis, neseniai išsprogęs berželis. Berželiais ar bent berželių šakomis namus Sekminėse puošti yra būtina. Pvz., abipus išlaukinių durų pastatomi du jauni beržiukai, kad namų šeimininkas ir šeimininkė visus metus gražiai tarpusavyje sugyventų. Žmonės stengdavosi namų pastogę ar bent kambarių palubes apkaišyti beržo šakomis, kad Šv. Dvasia (kurią liaudis įsivaizdavo baltu balandėliu), atskridusi į tuos namus, turėtų kur nutūpti ir pailsėti. Tada visi namų gyventojai gyvens taikoje, bus linksmi ir laimingi.

Berželių šakos ar kiti žalumynai po Sekminių neišmetami: sudžiovinami ir pagarbiai laikomi visus metus. Tokių sudžiovintų berželių dūmai nubaido piktas dvasias, apsaugo naujai pastatytą pastatą nuo visokių negerovių; gali į šalį nukreipti piktą audros debesį ir pan.

Sekminių vaišių stalas taip pat puošiamas beržo šakelėmis. Svarbiausias vaišių patiekalas – kiaušininė. Kai kuriose Lietuvos

vietose šeimininkė virdavo virtinukus („koldūnus“) su varške ar mėsa. Kiekvienas šeimos narys turėdavo suvalgyti po septynis virtinius, tai tuomet visus metus bus sveikas.

Seniau Lietuvoje Sekminės buvo piemenėlių šventė. Jie vaišindavosi, linksmindavosi, tą dieną neganydavo gyvulių. Iš vakaro pripindavo vainikų iš laukinių gėlių, kurios tuo metų laiku pievose marguote marguodavo. Tais vainikais papuošdavo karves ir vainikuotas pargindavo namo. Už tai šeimininkės juos apdovanodavo. Nors dabar neturime piemenėlių ir karvių kaimenių, bet yra pasilikęs posakis, taikomas moteriškei ar merginai, kuri per daug apsikabinėjusi gėlėmis (pvz., labai gėlėta suknele, skrybėlaite, prisisegusi didžiausią gėlių puokštelę ir t.t.), kad ji „vainikuota, kaip karvė per Sekmines“.

Kadangi piemenėliai daugiausia buvo nedideli vaikai (maždaug iki 13-14 metų, o kai kada tik iki 10-11 m.), Sekminės galime lengvai paversti ypatinga vaikų švente.

Pirmiausia vaikai turi stengtis kuo anksčiau atsikelti. Jeigu kas Sekminėse ilgai miega, visus metus bus miegalius, tinginys, nejudrus. Vaikus reikia paplakti žalia beržo šakele, kad būtų žvalūs, linksmi ir sveiki. Kadangi piemenėliai Sekminėse gaudavo dovanų, vaikams galėtų būti paruošiamos nedidelės dovanėlės, ypač saldumynai (piemenėlių dovanos dažniausiai būdavo kiaušiniai, pyragas, specialios saldžios bandelės, o kartais ir pinigai).

Sekminėse leidžiama vaikams gaminti pusryčius, kepant kiaušinieneį visai šeimai. Į Sekminių puotą galima pasikviesti vaikų draugus ir kaimynų jaunimą. Jeigu norėtume laikytis senovės lietuvių

piemenėlių tradicijų, tai kelių šeimų vaikai gali susirinkti į vienus namus, kiekvienas atsinešdamas kokį patiekalą, kurį pats pagamina puotai (žinoma, gali padėti ir mama). Piemenėliai savo puotai valgius gamindavo lauke ant laužo. Tai gera proga ir vaišes daryti prie laužo, kepti dešreles ir pan. Kad puota būtų linksmesnė, vaikai suorganizuoja „Sekminių orkestrą“, pamėgdžiodami piemenėlių ragelių muziką. Nupirkus pigių dūdelių, lūpinių armonikėlių, švilpynių ir kitų panašių instrumentų, kad užtektų kiekvienam vaikui, tai galima lengvai įgyvendinti. Žinoma, Lietuvoje piemenėliai dūduodavo savo pasigamintomis karklo žievės švilpynėmis, skudučiais, rageliais, bet galime apsieti ir su pirktiniais žaisliukais.

Sekminėse reikia suptis sūpuoklėse. Kieme po aukštu medžiu įtaisomos sūpuoklės, jų virvės apkaišomos žalumynais ir jaunimas supasi, dainuoja. Iš viso Sekminės geriau švęsti lauke, miške, pievoje. Jaunimas susirenka, atsineša valgių ir gėrimų, pasisamdo muzikantą ir praleidžia dieną gamtoje. Mergaitės mėgina sužinoti, kuris bernelis jas mylės, už ko ištekęs. Jos pina vainikėlius iš laukinių žiedų. Prie kiekvieno vainikėlio prisega popieriuką su vyrišku vardu, o prie vieno – savo vardą. Vakare vainikėlius suleidžia į vandenį (tvenkinį, baseiną, pagaliau – net ir į vonią, pripiltą vandens). Ryte reikia žiūrėti, kuris vainikėlis su vyro vardu yra šalia mergaitės vardo. Tai bus jos išrinktasis. Jeigu mergaitės vainikėlis plūduriuoja vienas, tais metais ji pasiliks viena. Jeigu mergaitės vainikėlis nuskęsta, tai jau blogai – tais metais ji labai sunkiai sirgs, bus nelaiminga, arba net mirs.

„Lietuvių papročiai ir tradicijos išeivijoje“ –

Danutė Brazytė Bindokienė

Sujunkite, gyvūnų ir jų jauniklių pavadinimus.

karvė

avis

ožka

kiaulė

katė

arklys

šuo

višta

antis

ančiukas

kačiukas

kumeliukas

viščiukas

veršelis

ožiukas

paršiukas

ėriukas

šuniukas

Karšta diena

Saulė šviečia, paukštis gieda. ie!

Žirgas žvengia, ratai rieda. ie!

Bitė lanko baltą žiedą. ie!

Skrenda vis į naują vietą. ie!

Kur pažvelgsi – vien žiedai! ie!

Na ir kiek čia ie radai? ie!

Žiedai! Žiedai! Žiedai!

Skaičiuotė

Zuiki, puiki,

Bėk iš dvaro.

Jei nebėgsi –

Dvare mušiu.

Eni beni didi daki,

Urbu šurbu diki šmaki.

Aus baus – tave kiškis raus!

VYTUKO IŠDAIGOS

A. Karosaitė

*Senelė dar labiau pražilo.
Kasdien jinai Vytukui kala,
Kad saugotų vandens ir purvo.
O šis vis vien – pirmyn į balą.*

*Vytukas prisemia batus,
Paskui senelės prašo vaistų.
Ir kosti, čiaudi, bet vis tiek
Maldauja, kad laukan jį leistų.*

*Ir skundžias, kad bala gili,
Kad reiktų ilgesnių jam batų.
O kaip jūs darote, vaikai,
Kada senelės jūs nemato?*

Kurių žodžių daugiau: ar prasidedančių p, ar r?
Kurių raidžių koteliai išsikišę į viršų?

SENUTĖLĖ ISTORIJA

Seniai seniai mažame mažutėlyje miestelyje, sename senutėlyje namelyje prie didžiulio miško gyveno senutė. Turėjo ji, kaip ir visos senutės, didelį šunį ir rainą, užsispyrėlį katiną, kuris kaip ir visi katinai mėgo erzinti šunį, o kai tam nusibosdavo katino patyčios, vydavo gudruolį į medį ir palikdavo tupėti išvertusį savo dideles, žalias akis. Šuo nemoka laiptoti medžiais, todėl turėdavo grįžti atgal

nieko nepešęs. Turėjo senutė ir supamąją kėdę, kurioje mėgdavo retkarčiais pasisupti. Katinui nepatiko supamoji kėdė, nes kai senutė imdavo suptis, kėdės kojos judėdavo aukštyn žemyn ir Rainiui atrodydavo, kad kėdė tyčia jį erzina. Todėl vieną dieną jam nusibodo žiūrėti, kaip kėdė iš jo šaiposi, ir jis senutei besisupant šoko ant kėdės kojų. Tos leidosi ir prispaudė katinui uodegą. Nuo tos dienos Rainis ėmė nekęsti kėdės, o kai ją pamatydavo, uodega lyg ir sunkesnė pasidarydavo. Tai buvo seniau, o dabar katinas visai nuliūdo, nes senutė svetainėje pakabino didelį dideliausią laikrodį, kurio ilgas liežuvis krypavo į šonus kaip supamoji kėdė. Be to, laikrodis garsiai dejuodavo tik tak, tik tak, lyg jam ką nors skaudėtų. Bet blogiausia, kad tam tikru metu iš laikrodžio išlisdavo rudas paukštelis ir imdavo pasiutusiai rėkti. Katinui net plaukai pasišiaušdavo. O senutė su šypsena žiūrėdavo į laikrodį, kol paukštis dingdavo. Katinas pavydėjo paukščiui, kad senutė šypsosi į jį žiūrėdama. Jis galvojo: „Senutė jį

myli, nes jam nereikia duoti nei pieno, nei žuvies. Bet taip net geriau, nes jeigu paukštis gautų pieno ir žuvies, aš likčiau be pietų. Jei jis taip garsiai rėkia, vadinasi, ir jo gerklė du, o gal tris kartus didesnė už mano!

Ilgus metus virė gyvenimas mažame namelyje su laime ir nesėkmėmis, džiaugsmu ir liūdesiu. Ir su kiekviena diena katino neapykanta didėjo.

Tačiau vieną naktį katinas susapnavo sapną, kad senutė pasiėmė šunį, supamąją kėdę, paukštį su dejuojančiu namu ir paliko katiną vienut vienutėlį, niekam nereikalingą. Ir štai Rainis ima jį labai ilgėtis. Jis bus geras ir ant nieko daugiau nebepyks, kad tik jie grįžtų atgal!

Išaušo rytas, ir katinas suprato, kaip myli senutę, šunį, paukštelį. Ir supamoji kėdė ne tokia bloga, kaip atrodė. Nuo tos dienos katinas buvo geras ir ant nieko nepyko.

Gal ir dabar, jei prieitum mažą miestelį ir seną senutį namelį prie didžiulio miško, jame rastum didelį šunį ir rainą katiną. Pamatytum supamąją kėdę, didelį dejuojantį laikrodį su rėkiančiu paukšteliu ir seną mažutę senutę. Paprašyk jos, ir ji tau papasakos istoriją, gal ir įdomesnę už mano.

*Iveta Martinaitytė iš Kauno.
 Ilustravo Audrius Morkeliūnas.*

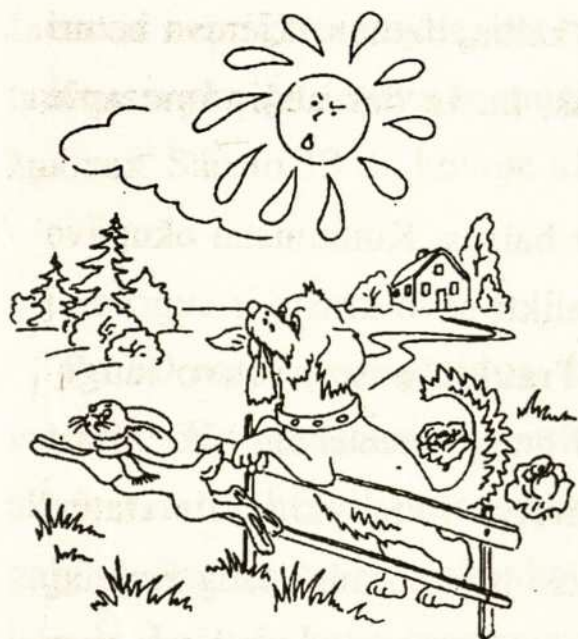

KODĖL ZUIKIO UODEGYTĖ TRUMPA

Kostas Bareikis

Užsuko zuikis su ežiuku į sodą pasmaguriauti. Ežiukas susirado nukritusį raudonšonį obuolį, pasmeigė jį savo spygliais, užsivertė ant nugaros ir nunešė paslėpti po lapų krūva žiemai.

Zuikiui labiau patiko kopūstai. Jų prisivalgęs nutarė pailsėti ir, atsigulęs ant kopūstlapio, prisnūdo. Girdi jis žmonių balsus ir šunį

lojant. Pasitrynė kojytėmis užmiegotas akis ir pamažu nustriksėjo prie skylės tvoroje.

„Nėra ko skubėti, žmonės be šautuvų, o šuo riebus, negreitas – manęs nepagaus“, – galvoja zuikis. Tik staiga zuikelis pajuto, kad šuo dantimis nutvėrė už uodegos. Šoko žvairys taip smarkiai, kad net jo uodegos galas nutrūko. Todėl zuikio uodegytė dabar trumpa, ir šuns jis artyn niekada neprisileidžia.

O ežiukas, išgirdęs triukšmą, susirietė į kamuoliuką, pašiausė savo spyglius ir nejuda. Pribėgęs šuo norėjo ir jam įkąsti. Griebė dantimis, bet tik susibadė nosį į spygliukus, kurie smailūs kaip adatos. Laimė, kad surado ant griovio kranto augusių kraujažolių, patrynė nosį, ir kraujas nustojo bėgti.

Dabar šuo niekada nekanda ežiukui, nes bijo susižeisti.

MŪSŲ KŪRYBA

VIEŠNIA MŪSŲ MOKYKLOJE

Vasario 13 dieną į Maironio lituanistinės mokyklos (Lemonte) GELEŽINIO VILKO istorijos būrelį atvyko Dalia Kuodytė, kuri dirba Lietuvoje ir renka medžiagą apie Lietuvos gyventojų genocidą. Nedaug kas žino apie lietuvių genocidą ir mes norėtumėme paskelbti visam pasauliui, parašant knygą anglų kalba, bet tam Lietuva neturi lėšų. Bet knyga bus naudinga mums, kurie dar nežinome apie lietuvių baisų genocidą.

Lietuvos genocidas tikrai bjaurus ir baisus. Komunistai okupavo Lietuvą ir privertė vargšus žmones palikti savo kraštą ir sugrūdę į gyvulinius vagonus trėmė į Sibirą. Traukiniuose nebuvo langų. Žmonės buvo taip sugrusti, kad dažnai gulėjo vienas ant kito. Šitaip jie buvo ištremti į šaltąjį Sibirą, išskirstyti į stovyklas. Jie statėsi namus iš sniego ir ledo. Sibire nuo šalčio ir bado mirė daug žmonių. Šeimos buvo išskirtos. Ištremtųjų namai ir visas turtas buvo rusų nusavintas.

Dalia Kuodytė parašė daug straipsnių ir rašo knygą, kurioje bus įrašyti visų žuvusių vardai. Ši knyga pagelbės mums atsiminti, kaip baisiai mūsų lietuviai kentėjo per 50-ties metų okupaciją.

Nida Masiulytė

Maironio lit. mokykla Lemonte

KOVO 11-OJI

Rašo Maironio lit. mokyklos mokiniai

Lietuva 50 metų kentėjo komunizmo priespaudą, bet lietuviai troško laisvės, turėti savo kraštą. Daug lietuvių ir latvių susijungė protestui prieš komunizmą Baltijos kelyje 1988 metais. Rusai stengėsi trukdyti. Antras dalykas ką lietuviai darė – tai buvo Nepriklausomybės aktas, kuriuo prof. Vytautas Landsbergis pareiškė Lietuvai nepriklausomybę, bet rusai to akto nepripažino. Komunistai tankais vyko į Lietuvą ir mėgino sunaikinti laisvės trokštančius žmones. Sausio 13 d., kovoje už laisvę, žuvo 13 žmonių.

Aušra Pumputytė

Po 50 metų priespaudos, Lietuva pasiskelbė nepriklausoma valstybe. Komunistams nepatiko. Jie manė, kad nepriklausomybės aktas yra tik bereikšmis popierus. Jie vėl norėjo parodyti savo galybę, bet lietuviai susirinkę prie Televizijos bokšto kovėsi dėl laisvės. Laisvės kova pareikalavo 13 aukų.

Ugnė Adikevičiūtė

...Prof. Vytautas Landsbergis pareiškė lietuviams, kad protestuoti reikia be žiaurumo ir pykčio. Susirinkę dainavo lietuviškas dainas, giesmes, o grįžę namo savo languose užžiebė žvakes.

Rima Kuprytė

„JŪREIVIŲ" UŽRAŠAI

Aš plaukiu Nemunu iki Šešupės. Aš pagavau 60 žuvų. Man labai patinka plaukti laivu.

Sigitas Rimkus

* * * * *

Aš plaukiu Nemunu. Krantuose matosi daug medžių. Ten labai ramu ir aš išmečiau meškeres ir pagavau žuvį. Jinai man pasakė „Ačiū už sliėką, bet ar gali mane paleisti? Aš tau pasakysiu paslaptį."

Tai aš ją paleidau. Ji man sakė, kad jūros karalius yra ne linksmas. Jis planuoja atsiųsti audrą vakare. Ji bus labai didelė. Tada žuvytė išplaukė į jūrą.

Vėjas pradėjo kilti ir griaustinis su lietum pradėjo trankytis. Aš bėgau į vidų, atsiguliau ant lovos ir žiūrėjau į lauką. Laivą siūbavo bangos. Aš tada pamačiau jūros karalių. Jis buvo didžiulis! Jis sakė „Surask man aukso miestą, kur yra stebuklingas sviedinys." Tada audra sustojo.

Aš užsidėjau naro drabužius ir plaukiau. Aš mačiau keistą gyvulį. Aš paklausiau ar jis matė aukso miestą. Jis sakė, kad niekas nežino kur jis yra ir nuplaukė.

Tada aš toliau išplaukiau ir mačiau ką nors auksinio. Aš ten nuplaukiau...

...buvo auksinis miestas!!!

Aš įplaukiau į vidų ir suradau stebuklingą sviedinį. Aš tada nuplaukiau atgal. Jūros karalius paklausė manęs, „Ar suradai auksinį miestą ir stebuklingą sviedinį?"

Aš atsakiau „Taip."

Jis vėl klausė manęs, „Ar tu gali man duoti stebuklingą sviedinį?"

Aš jam padaviau sviedinį. Nuo šios dienos, toj vietoj nėra didelių audrų!!!

Gintas Bradūnas

Karaliaus Mindaugo lit. mokykla

JEI RAŠYČIAU KNYGĄ...

Prieš trejus metus klausiausi Birutės Galdikaitės paskaitą apie jos tyrinėjimus Indonezijoje. Buvau laiminga, kad, paskaitai pasibaigus, galėjau su ja pasikalbėti. Man labai įdomu buvo, nes jau buvau perskaičiusi Jane Goodall ir Dian Fossey knygas. Šių trijų moterų – Goodall, Fossey ir Galdikaitės – darbas suprasti žvėrių gyvenimą man tapo idealu. Ateityje svajoju rasti galimybių gyventi Kinijoje ir panašiai rinkti žinias apie Pandas meškas.

Knyga, kurioje parašyčiau apie savo mokslus ir nuotykius, prasidėtų su kelione per Kiniją ieškoti pandos. Pradžioje matysime ne pandas, o kitus Kinijos žvėris, kad skaitytojas sužinotų daugiau apie pandos aplinką ir žvėris, kurie ten gyvena. Po to galėčiau daugiau parašyti apie pandų gyvenimą: kaip jos gimsta, gyvena ir miršta. Knygoje aprašyčiau viską, ką sužinojau.

Aprašyčiau ir savo gyvenimą, sekant pandas. Baigčiau su skyriumi apie pavojų tolimesniam pandų gyvenimui ir kodėl tas pavojus yra.

*Lina Bird (mokosi namuose,
gyvena West Virginijoje kur nėra lietuviškos mokyklos)*

Mes lipam kalnu. Rūkas lyg ir nusveria orą aplink mus. Kur tik pažiūrim, matom bambūną ir spygliuočius Kinijos miško. Čia gyvena Kinijos pandos. Pandos mėsėdės – ėda mažus žvėrelius nedidesnius už graužikus, o daugiausia bambūną ir kitus augalus. Jos užauga virš šešių pėdų augščio.

Visą dieną ieškom meškų, bet nerandam. Kitus žvėris užtinkam. O pandos – slepiasi – jų nėra. Pandos vienišos, nedrąsios. Jos slepiasi nuo žmonių. Sunku bus jas surasti ir su jomis susipažinti.

Einam tyliai, nekalbėdami. Sustojam atsigerti. Atsisėdam ir ilsimės. Pastebiam apgraužtą bambūną, ir žinom kad pandos čia būta. Matom ir pandos pėdsakus, ir suprantam kad čia pandos dažnai apsilanko.

TIKIU

Švč. Jėzaus Širdies prašymas

*Atiduok, vaikuti, tu man savo širdį, –
Pro pasaulio triukšmą Jėzus tyliai prašo.
– Tie didieji žmonės manęs nebegirdi,
Atiduok, vaikuti, tu man savo širdį...*

Ar niekada neteko išgirsti tokio Jėzaus kvietimo? Jis kviečia Tave dabar, tad ruoškis, eime. Įsitaisyk ramiam ir nuošaliam kampelyje, noriu Tau kai ką svarbaus pasakyti.

Vieną kartą Jėzaus mokiniai ėmė ginčytis, kuris iš jų didžiausias. Pasišaukęs vaikutį, Jėzus pastatė tarp jų ir tarė: „jeigu nepasidarysite kaip vaikai, neįeisite į dangaus karalystę. Taigi, kas pasidarys mažas, kaip šis vaikelis, tas bus didžiausias dangaus karalystėje“. Visa tai parašyta šv. Mato Evangelijoje. Jėzus ypatinga meile myli vaikus ir tuos, kurie savo širdyje yra maži prieš Dievą.

Šiandien Jėzus prašo Tave, Jo mylimas ir brangus Vaikelis, parodyti pasauliui kokia meile reikia mylėti Dievą ir žmones. Dideli žmonės retai kada išgirsta Dievo balsą, nors Dievas kalba ir jiems. Jie neišgirdo tada, kai Jėzų prikėlė prie kryžiaus, jie nelabai nori klausyti Jo balso ir šiandien.

Ką noriu tau pasakyti? Išmokyk pasaulį mylėti. Kaip? Taip, kaip moki tik tai Tu, ir kurio meilė Dievui patinka labiausiai, mažasis Dievo drauge. O, kad būtų drąsiau, papasakosiu Tau vieną istoriją.

Viena mergaitė vardu Teresėlė labai mylėjo Dievą, todėl pasiryžo daryti visa, ko tik Dievas pareikalaus. Kartą perskaičiusi laikraštyje, jog nuteistas vienas nusikaltėlis mirties bausme ir nenori priimti jokių kunigo patarnavimų, ji nusprendė melstis už jį, kad Dievas pasigailėtų ir atleistų. Kai šį žmogų vedė atlikti paskutinio nuosprendžio, jis pagriebė iš ten esančio kunigo rankų kryžių, prispaudė prie krūtinės ir triskart pabučiavo. Šio nusikaltėlio sielą laimėjo maža mergaitė, kurios meilė patiko Dievui.

Ar dabar supranti, ką ir Tu turi daryti? Jėzus prašo Tavo širdies, Tavo meilės, kad padėtum Jam laimėti širdis tų, kurie dar toli nuo Dievo meilės. Jėzus laukia Tavo pagalbos. Ar padėsi Jam?

s. Magdalena

* * * * *

MIELAS SENELIS

Martynas Vainilaitis

Senelis eina pamažu.

Senelis kalba – man gražu.

Kalba kalbelė prakilni.

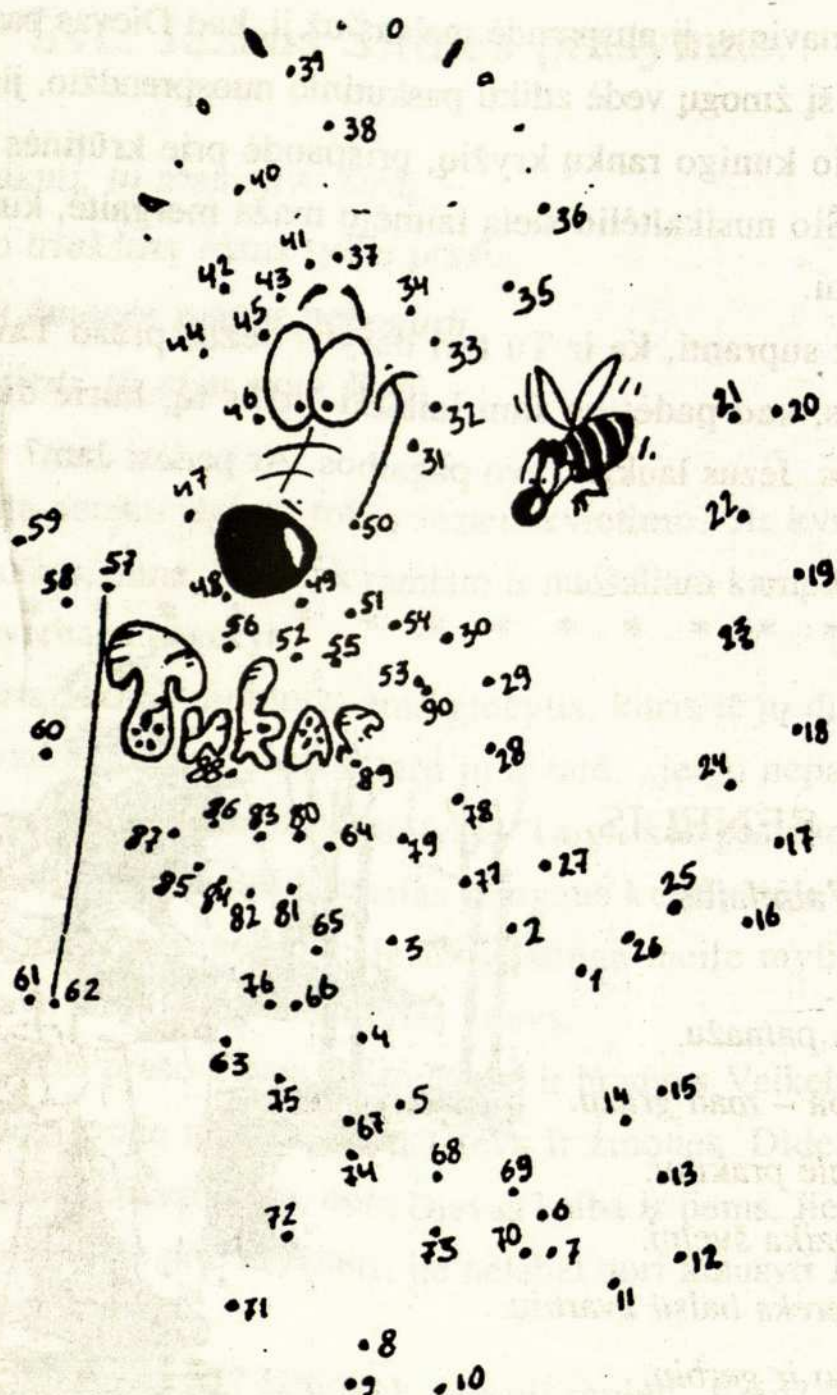
Žodelių muzika švelni.

Nešauks, nerėks balsu žvarbiu.

Senelį myliu ir gerbiu.

GALVOSŪKIAI

Sujunk taškus ir išspalvink.

Nupiešė Ramūnas Graželis

Surask 10 skirtumų.

* * * * *

SURASK!

Šiame raidžių kvadrato yra 30 įvairių paukščių, gyvulių, žvėrių, žuvų, vabzdžių ir roplių vardai. Kai surasi, surašyk juos pagal kiekvieno rūšį. Šie gyviai čia yra: bitė, tigras,

vilkas, višta, karvė,
kiaulė, arklys, ežys,
varna, žuvis, paukštis,
pelė, dramblys, žąsis,
beždžionė, oktuopas,
varlė, stirna,
krokodilas, voverė,
žuvėdra, bebras, ožka,
plaštakė, gyvatė, šuo,
katė, meška, banginis,
kiškis.

K	A	B	A	B	C	Ž	U	V	Ė	D	R	A	Ė	L	R	A	V	P
I	A	Ė	L	Ė	V	R	A	K	E	M	N	D	Z	K	I	U	L	Z
Š	E	R	K	P	C	O	K	E	I	A	R	K	L	Y	S	A	P	F
K	G	E	T	S	I	T	Š	K	U	A	P	M	Y	S	Š	G	Ž	K
I	H	V	K	V	F	A	E	L	M	T	U	N	G	T	U	Y	G	R
S	I	O	Ž	E	A	K	M	B	R	I	Ž	L	A	C	O	V	S	O
I	J	V	L	Ė	Z	R	L	S	O	G	M	K	Ė	H	A	A	T	K
N	Ė	Ė	L	U	S	Y	N	E	Ž	R	Ė	R	G	E	K	T	I	O
I	P	E	R	V	S	Y	S	A	K	A	R	T	J	L	Š	Ė	R	D
G	P	K	Ž	U	V	I	S	A	A	S	R	K	I	E	E	T	N	I
N	S	E	C	Y	C	I	T	A	T	Š	I	V	M	B	M	A	A	L
A	B	B	B	C	S	Ė	N	O	I	Ž	D	Ž	E	B	B	K	Z	A
B	S	A	P	U	T	K	O	T	A	D	A	U	B	E	B	R	A	S

JUOKŲ MAIŠELIS

Jonukas grįžo namo po pirmosios dienos mokykloje:

— Aš galiu rašyti, – džiaugiasi jis.

— Nuostabu, – tarė mama. — O ką gi tu gali parašyti?

— Nežinau, – atsakė Jonukas, — aš dar nemoku skaityti.

...

— Kodėl pavėlavai? – klausia mokytoja Petriuką.

— Mano auksinė žuvelė, užkliuvusi už vandens augalo, nusilaužė koją. Vežiau ją pas gydytoją, – nė nemirkstelėjęs aiškina Petriukas.

...

Mokinio tėvas atėjo pas direktorių ir sako: „Kaip jūs galite tvirtinti, kad mano sūnus nusirašė kontrolinį darbą?“ „Jūsų sūnus sėdėjo prie geriausio klasės mokinio. Pirmąsias keturias užduotis jis atliko visai taip pat, kaip pirmūnas. Į penktąjį klausimą šis atsakė: „Aš nežinau“. O jūsų sūnus parašė: „Aš irgi“.

...

Močiutė skuto bulves. Gretutė norėjo jai padėti. Močiutė pasiūlė:

— Aš skusiu bulves, o tu išskabyk akutes.

Greta sako:

— Kad bulvės nematyty, kas jas valgo?

...

Jonukas:

— Pažiūrėk, mama, tas žmogus ant galvos neturi nei vieno plaukelio.

— Nekalbėk taip garsiai – jis gali išgirsti, – sako mama.

— Negi jis šito dar nežino.

...

Kęstutis su mama mokosi skaičiuoti $2 + 2$. Vaikas užsispyręs kartoja, kad $2 + 2 = 5$, tačiau, kai sudeda ant pirščiukų ir pamato, kad suklydo, sušunka: — O ką, ir pajuokauti negalima.

Močiutė lupė svogūnus. Mažoji Agnutė smalsiai tiesia kaklą, bet močiutė perspėja:

— Atsargiai, nes svogūnai kanda akutes.

Agnutė atsitraukia porą žingsnių ir pakreipusi galvutę klausia:

— Tau jie nekanda, nes tave pažįsta?

Mano knygelės

Justinas Marcinkevičius

Mano knygelės dar plonos,
Mėlynos, žalios, raudonos.
Daug piešinėlių dailių,
Paukščių, žvėrelių, gėlių.

Atbrenda vilkas per sniegą.
Kiškis pakrūmėje miega.
Bėgsiu tėvelio pašaukt:
Reikia tą vilką nušaut.

Vilkas baisus ir nedoras,
Didelis, piktas ir storas,
Cimpina sau tarp pušų.
Aš kumšteliu jį mušu.

Meiliai paglostau aš kiškį:
— Slėpkis greičiau, kiški piški!
Lįsk po eglutės skara –
Knygoje vilkas yra!

Mano knygelėj nuo seno
Žvėrys gražiai sugyveno.
Bet atsirado vilkų,
Ir mažesniems jau sunku.

Gal man išplėsti tą vilką,
Didelį, piktą ir pilką?

Štai pievose vėl žydi gėlės
Ir kviečia žaisti vaikučius.
Saulutė šildo spindulėliais,
Maitina paukščiai paukščiukus.

Irutė Kuosaitė
Punskas

DĖKOJAME MŪSŲ RĖMĖJAMS

K. Paškonis	už 20 dol. auką
A. Kubilienei	už 10 dol. auką
M. Ahlgren	už 30 dol. auką
Teresei Meiluvienei	už 10 dol. auką

Mieli skaitytojai,
pradedant vasaros atostogas, linkime Jums malonių saulėtų dienų ir
susitiksime rugsėjo mėnesį.

Lithuanian Educational Council of the USA
13648 Kickapoo Trail Lockport, IL 60441 Tel. 708 - 301-6410